

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

dr Wojciech R. Wiewiórowski

Warszawa, dnia 21 maja 2013 r.r.

DOLiS/DEC-560/13/31602,31603

dot.

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 2, art. 22 w zw. z art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pani A.W., o nakazanie Kuratorium, udostępnienia danych osobowych w zakresie imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania osób, których pismo wpłynęło do Dyrektora Kuratorium,

nakazuję Kuratorium udostępnienie Pani A.W. danych osobowych w zakresie imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania osoby, której pismo wpłynęło do Dyrektora Kuratorium.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Pani A.W., zwanej dalej Wnioskodawczynią, o nakazanie Kuratorium, zwanego dalej Kuratorium, udostępnienia danych osobowych w zakresie imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania osób, których pismo wpłynęło do Dyrektora Kuratorium. We wniosku Wnioskodawczynie wskazała cyt.: „(...) do Kuratorium wpłynęła pisemna skarga dotycząca mojej [Wnioskodawczynie] osoby zwróciłam się [Wnioskodawczynie] z prośbą o udostępnienie w/w pisma w postaci poświadczonej za zgodność z oryginałem lub umożliwienia zapoznania się z nim w celu uzyskania danych osób/ osoby, które skierowały nieuzasadnioną i pełną kłamstw skargę na mnie [Wnioskodawczynie] (...) brak imion, nazwisk, adresów spowoduje odrzucenie pozwu z powodu braków formalnych”.

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych przeprowadził w niniejszej sprawie postępowanie administracyjne, w toku którego ustalił, że:

1. W dniu [...] do Dyrektora Kuratorium wpłynęło pismo rodziców uczniów Z. – zawierające w swej treści zarzuty wobec Wnioskodawczynie, jako nauczycielce powyższej Szkoły. Powyższe pismo zostało podpisane imieniem i nazwiskiem oraz adresem korespondencyjnym – jednak na

podstawie jego treści Kuratorium uznało, iż pismo stanowi anonim, zaś złożone zostało przez więcej niż jednego rodzica uczniów Szkoły.

2. Pismem z dnia [...] Skarżąca zwróciła się do Kuratorium z wnioskiem o udostępnienie jej danych osobowych osób, które złożyły na nią skargę w celu wytoczenia powództwa cywilnego.
3. Pismem z dnia [...] Kuratorium odmówiło Skarżącej podania danych osobowych ww. osób, zaś jako podstawę prawną odmówienia wskazano art. 1 ust. 1 oraz art. 34 pkt 4 ustawy o ochronie danych osobowych.
4. Kuratorium w swoich wyjaśnieniach złożonych przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych wskazało, iż cyt.: „(...) brak jest jakichkolwiek podstaw prawnych i faktycznych do uznania, że dane osobowe zawarte w adresie korespondencyjnym są danymi osoby będącej jednym z autorów anonimowego pisma, przeciwko którym Skarżąca ma zamiar wystąpić na drogę postępowania sądowego”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Odnosząc się do kwestii żądania udostępnienia danych osobowych wskazać należy, że w myśl art. 7 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą, ilekroć w ustawie jest mowa o przetwarzaniu danych rozumie się przez to jakiegokolwiek operacje wykonywane na danych osobowych, w tym ich udostępnianie. Każda forma przetwarzania danych osobowych powinna znaleźć oparcie w jednej z przesłanek warunkujących legalność tego procesu, enumeratywnie wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy. Niezależnie od zgody osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 1), przetwarzanie danych jest dopuszczalne wtedy, gdy jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą (art. 23 ust. 1 pkt 5). Jak podkreśla się w literaturze przedmiotu, „termin *usprawiedliwione cele* jest zwrotem niedookreślonym i stanowi klauzulę generalną w znaczeniu funkcjonalnym. Daje w szczególności pewnego rodzaju luz decyzyjny, dzięki któremu organ stosujący prawo [w niniejszej sprawie GODO], może przy podejmowaniu decyzji kierować się ocenami indywidualnymi konkretnej sytuacji, a także pewnymi zasadami postępowania niesformułowanymi w przepisach prawa” (tak P. Barta, P. Litwiński, „Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz”, Warszawa 2009, str. 228).

Analiza materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie prowadzi do wniosku, że żądanie Wnioskodawczynie o udostępnienie ww. danych osobowych jest w pełni uzasadnione i wypełnia dyspozycję art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Wnioskodawczynie we wniosku skierowanym do Kuratorium określiła zakres żądanych danych. Ponadto w niniejszym postępowaniu Wnioskodawczynie wiarygodnie uzasadniła potrzebę pozyskania danych koniecznością podjęcia kroków mających na celu ochronę swoich dóbr osobistych.

Jednocześnie wskazać należy, że art. 23 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 ze zm.), zwanej dalej Kc, stanowi, że dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim,

wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Stosownie do powyższego, trzeba przede wszystkim zwrócić uwagę, że dochodzenie przez Wnioskodawczynię praw przed sądem z tytułu naruszenia jej dóbr osobistych stanowi realizację jej prawnie usprawiedliwionego celu i uprawnienia wynikającego z przepisu prawa, tj. art. 24 § 1 Kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może ona również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Zgodnie z art. 24 § 2 Kc, jeżeli skutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych. Jednocześnie, w myśl art. 448 powyższej ustawy w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. W myśl art. 43 Kc przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych.

Zauważyć należy, że sporządzenie pozwu do sądu cywilnego w związku z naruszeniem dóbr osobistych wymaga podania danych osobowych osoby pozwanej. Dla skutecznego wytoczenia powództwa niezbędne jest wniesienie do sądu pisma, które spełniać będzie warunki określone w art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296z późn. zm.), zwanej dalej Kpc. Zgodnie z tym przepisem, pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Natomiast, w myśl art. 126 § 1 pkt 1 Kpc każde pismo procesowe powinno zawierać oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Ponadto, zgodnie z art. 126 § 2 Kpc, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze – sygnaturę akt.

Z powyższego wynika zatem, iż niezbędnym elementem pozwu, w tym również o naruszenie dóbr osobistych, jest oznaczenie imienia, nazwiska i miejsca zamieszkania osoby, w stosunku do której żądanie określone w pozwie jest skierowane (tj. przyszłej strony procesowej w sporze z tytułu naruszenia dóbr osobistych). Potwierdza to również literatura przedmiotu, gdzie jednoznacznie wskazuje się, że pierwsze pismo procesowe w sprawie (np. pozew) powinno zawierać bliższe dane dotyczące stron (uczestników) postępowania i wskazywać dokładnie ich adresy tak, aby sąd mógł się zawsze z tymi osobami porozumieć (M. Jędrzejewska, T. Ereciński, J. Gudowski Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz, Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga, Postępowanie zabezpieczające, Warszawa 2007, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, wyd. II).

Z uzasadnienia skierowanego do Generalnego Inspektora wniosku wynika, że w ocenie Wnioskodawczyni doszło do naruszenia jej dóbr osobistych. Uzasadnionym jest zatem dochodzenie przez nią ochrony tych dóbr poprzez wystąpienie do sądu z powództwem wobec osób, które skierowały

do Kuratorium pismo. Niewątpliwie jest to prawnie usprawiedliwiony cel Wnioskodawczynie, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 5 ustawy. Ponadto, przyjęcie, że przetwarzanie (udostępnienie) - w celu zainicjowania postępowania sądowego - danych osób kierujących obraźliwe wobec Wnioskodawczynie pismo (mające godzić w dobra osobiste Wnioskodawczynie) miałyby naruszać jej prawa i wolności, prowadziłoby do nieuzasadnionej ochrony takiej osoby przed ewentualną odpowiedzialnością za swoje działania, zwłaszcza, że może ona w trakcie postępowania sądowego w pełni korzystać ze swoich praw zagwarantowanych przepisami Kpc. Działanie Kuratorium polegające na nieudostępnieniu Wnioskodawczynie danych osobowych, może natomiast doprowadzić do ograniczenia jej prawa do wystąpienia do sądu z powództwem w sprawie naruszenia dóbr osobistych oraz skutecznie chronić sprawcę przed odpowiedzialnością cywilnoprawną za jego działania.

Wobec powyższego zasadne jest nakazanie Kuratorium udostępnienia na rzecz danych osobowych w zakresie imienia, nazwiska oraz adresu zamieszkania osoby, której pismo wpłynęło do Dyrektora Kuratorium. Stosownie bowiem do art. 18 ust. 1 ustawy, w przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych Generalny Inspektor z urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a w szczególności (pkt 2) uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro GIODO, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).